

УДК 631/452 : 631.46

УРОЖАЙНІСТЬ СОРТІВ ЯЧМЕНЮ ОЗИМОГО ПІД ЧАС ПІСЛЯРЕЄСТРАЦІЙНОГО СОРТОВИВЧЕННЯ В МИКОЛАЇВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Корхова М. М., канд. с.-г. наук, доцент

Чеботарьов І. А., магістрант

Лясковський Д. В., магістрант

Миколаївський національний аграрний університет

Нині у світі серед розповсюджених в аграрному виробництві злакових сільськогосподарських культур ячмінь за розмірами посівних площ поступається лише пшениці, рису і кукурудзі. Впродовж останніх восьми років площі під ячменем озимим зросли майже втричі, а врожайність за останні 7 років збільшилася з 2,0 т/га до 3,4 т/га. Але на жаль поки що показник урожайності ячменю озимого в два рази нижчий, ніж у країнах ЄС. Збільшення обсягу виробництва зерна ячменю озимого – цінної кормової культури залежить від багатьох факторів, основним з яких є ефективне використання сортового потенціалу. Щорічно не добирається значна кількість продукції, в перспективі отримання якої можна з високою достовірністю впевнитись, ознайомившись з результатами державного сорто випробування. Проте, відомості про сорти, вміщені в Державному Реєстрі та каталогах, не завжди і не в повній мірі можуть задовольнити товаровиробників у питаннях добору сортів для конкретних ґрунтово-кліматичних зон, підзон і регіонів.

Метою нашої роботи було проаналізувати результати післяреєстраційного сортовивчення ячменю озимого в Миколаївській області.

Предметом дослідження були 8 сортів ячменю озимого різних селекційних центрів (Селекційно-генетичний інститут – НЦНС НААН та Миронівський інститут пшениці ім. В. М. Ремесла НААН), з них: 4 сорти - дворучки та 4 – типово озимі. Польові дослідження проводилися упродовж 2009-2010 рр. на дослідному полі Миколаївського обласного державного центру експертизи сортів рослин. Площа облікової ділянки – 50 м². Агротехніка у досліді була загально визнаною для незрошуваних умов Степу України. Попередник - чорний пар.

За результатами досліджень встановлено, що в середньому найбільший показник висоти рослин ячменю озимого (98,9 см) був у сортів-дворучок – Достойний, Абориген, СеленаСтар і Сейм. Дещо нижчими (93,5 см) сформувалися рослини сортів типово озимого типу розвитку – Борисфен, Ковчег, Зимовий і Трудівник.

Найбільш стійкими до вилягання (8 балів) виявилися сорти ячменю озимого Борисфен і Абориген, а найстійкішими до осипання (9 балів) - сорти Достойний і Зимовий.

Встановлено, що такий показник якості насіння, як маса 1000 насінин

був найбільшим у дворучок і в середньому по сортах становив 39,9 г, що на 0,8 г більше, ніж у сортів типово озимого типу розвитку. В середньому за роки досліджень найбільша маса 1000 насінин (47,7 г) сформувалося по сорту Селенастар, а найменша – (33,8 г) по сорту Борисфен.

Визначено, що найвища урожайність в середньому за 2009-2010 рр. сформована по сорту Зимовий – 7,77 т/га, що на 0,52; 0,71; 0,74; 1,01 т/га відповідно менше, ніж по сортах Сейм, Ковчег, Достойний та Борисфен. Найменш урожайним (4,99 т/га) виявився сорт ячменю озимого Селенастар.

Найбільш врожайними для умов Миколаївської області виявилися типово озимі сорти, середня урожайність яких за два роки досліджень становила 7,01 т/га, що на 0,5 т/га більше, ніж по сортах-дворучкам.

Таким чином, для умов Миколаївської області слід висівати типово озимі сорти ячменю – Зимовий і Ковчег та сорти-дворучки – Достойний і Сейм, які забезпечать врожайність зерна на рівні 7,03-7,77 т/га.

УДК 5.631.5/.8 : 633.15 : 631.445.2

**ВПЛИВ ГІДРОТЕРМІЧНИХ УМОВ ТА АГРОТЕХНОЛОГІЧНИХ
ПРИЙОМІВ ВИРОЩУВАННЯ НА ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ І
РОЗВИТКУ РОСЛИН КУКУРУДЗИ НА ТЕМНО СІРИХ
ОПІДЗОЛЕНИХ ГРУНТАХ**

**Єрмакова Л. М., канд. с.-г. наук, доцент
Крестянінов Є. В., студент**

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кукурудза є однією з основних зернових культур як в Україні, так і у світі. Це культура з високим потенціалом продуктивності, реалізація якого залежить від цілого ряду чинників. Важливим фактором підвищення продуктивності є добір гібридів стосовно регіону вирощування, адаптованих до змін клімату та здатних забезпечувати високу урожайність стабільно за роками. В Україні покращилася ситуація по виробництву зерна кукурудзи в останні роки. Виробники докладають все більше зусиль та впроваджують інноваційні технології для отримання високих та сталих врожаїв культури, проте коригуючим фактором залишаються погодні умови, що вносять свої корективи.

У світовому та вітчизняному виробництві на сучасному етапі технології її вирощування не забезпечують отримання максимального врожаю, який би відповідав біологічному потенціалу культури. Тому постала проблема